

**Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине**

Broj: S1 3 U 031486 19 U
Sarajevo, 12.09.2019. godine.

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija kao predsjednika vijeća, kao članova vijeća, uz sudjelovanje kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja JZU „Dom zdravlja“ Srbac, ul. Ljubovijska broj 24. koga zastupaju , advokati iz Banja Luke, ulica broj , protiv rješenja broj: UP1 03-1-37-1-99/18 EM, od 12.11.2018.godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, ulica Dubrovačka 6, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 12.09.2019. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem u stavu 1. uvažen je kao osnovan prigovor protiv JZU „Dom zdravlja Srbac“ zbog pristupa njenom elektronskom zdravstvenom kartonu. U stavu 2. naloženo je JZU Dom zdravlja Srbac da donese i provede organizacione i tehničke mjere zaštite ličnih podataka te u okviru iste propiše obavezu evidentiranja osnova za pristup i provodi periodične interne kontrole pristupa ličnim podacima pacijenata. Odlučeno je da naloženu upravnu mjeru JZU Dom zdravlja Srbac je dužan izvršavati ubuduće i kontinuirano te u roku od 15 dana od dana prijema rješenja pismeno obavijestiti Agenciju za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini o poduzetim aktivnostima u cilju izvršavanja istih.

Tužitelj je protiv osporenog rješenja pokrenuo upravni spor zbog povrede odredbi upravnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Tužitelj navodi da je bila zaposlena u domu zdravlja po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme i da je u periodu od 05.07.2017.godine do 03.04.2018.godine bila na bolovanju nakon čega joj je prestao radni odnos kod tužitelja. Dalje navodi da je podnositeljica prigovora podnijela Agenciji za zaštitu ličnih podataka prigovor da je tužitelj neovlašteno pristupio elektronskom zdravstvenom kartonu podnositeljice prigovara ali da je tužitelj dostavio izjašnjenje broj: 311/18 sa svim

dokazima iz kojih se vidi da nije bilo neovlaštenog pristupa zdravstvenom kartonu. Ovo iz razloga jer su pristup zdravstvenom kartonu imali samo doktori i lica koja su učestvovali u liječenju odnosno lica kojima se dozvoljava pristup elektronskim zdravstvenim kartonima i ta lica imaju obavezu čuvanja profesionalne tajne pa su te informacije zaštićene od strane trećih lica. Tužena je po mišljenju tužitelja pogrešno tumačila zakonske propise i dostavljeno izjašnjenje tužitelja. Međutim u skladu sa odredbom člana 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH određeno je ko je kontrolor obrade podataka i nije sporno da je to tužitelj ali je kontrolor podataka također i proizvođač programa društvo „Banja Luka“ d.o.o. Banja Luka, na osnovu ugovora sa Ministarstvom zdravlja Republike Srpske koji vodi evidenciju za pristup programu elektronskim zdravstvenim kartonima pacijenta i koji jedino mogu ograničiti informacije. Tako je u smislu odredbe člana 9. stav 2. Zakona o zaštiti ličnih podataka u BiH predviđeno i kada se može vršiti obrada posebne kategorije podataka pa su direktor JZU Dom zdravlja Srbac i ostalo medicinsko osoblje, postupali u skladu sa navedenom zakonskom odredbom. Tužitelj navodi da je direktor JZU Dom zdravlja Srbac vršio pristup zdravstvenom kartonu, jer je podnositeljica prigovora bila dugo na bolovanju i obzirom da je doktor njeno bolovanje okarakterisano kao profesionalno oboljenje, za što je podnositeljica prigovora donijela dokaze. Međutim, naknadno ekspertizom se ustanovilo da to nije bila profesionalna bolest i da je tužitelj trpio štetne posljedice, jer je isplaćivao punu platu podnositeljici prigovora. Tužitelj navodi da u svakom slučaju nije kriv što svaki doktor ima mogućnost putem lozinke da izvrši uvid u zdravstveni karton na osnovu dodijeljene pristupne lozinke u programu koji je instaliralo proizvođač „Banja Luka“ d.o.o. Banja Luka, a koji program je naručilo Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite. Ipak, tužitelj smatra da je upravo ovakav način obrade podataka pravilan, kako bi se omogućilo da svaki doktor ima pristup bilo kojem zdravstvenom kartonu bilo kojeg pacijenta i na taj način pruži potpuna medicinska usluga. Osim toga, ističe da za podnositeljicu prigovora nije nastupila nikakva šteta. Tužitelj napominje i da je dana 23.10.2013.godine donio Odluku o usvajanju Pravilnika o zaštiti ličnih podataka, koji pravilnik je dostavljen svim organizacionim jedinicama što znači da je tužitelj postupao u skladu sa zakonom kako bi obezbijedio zaštitu ličnih podataka svakog pacijenta. Stoga predlaže da Sud BiH uvaži njegovu tužbu, poništi rješenje broj: UP1 03-1-37-1-99/18 EM, od 12.11.2018.godine Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH i predmet vrati na ponovni postupak ili da sam riješi upravnu stvar.

U odgovoru na tužbu tužena je predložila da se tužba odbije kao neosnovana iz razloga iznesenih u osporenom rješenju. Zainteresirano lice, podnositeljica prigovora je predložila da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj:19/02. Do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Osporenim rješenjem uvažen je kao osnovan prigovor protiv JZU „Dom zdravlja Srbac“, sada tužitelja, zbog pristupa njenom elektronskom zdravstvenom kartonu i naloženo tužitelju da donese i provede organizacione i tehničke mjere zaštite ličnih podataka, te u okviru iste propiše obavezu evidentiranja osnova za pristup i provodi periodične interne kontrole

pristupa ličnim podacima pacijenta. Naloženu upravnu mjeru tužitelj je dužan izvršavati ubuduće i kontinuirano te u roku od 15 dana od dana prijema rješenja pismeno obavijestiti Agenciju za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu Agencija) o poduzetim aktivnostima u cilju izvršavanja istih. Prema obrazloženju osporenog rješenja, Agencija je u konkretnom postupku utvrdila da tužitelj nije dokazao opravdanost za 45 pristupa elektronskom zdravstvenom kartonu podnositeljice prigovora obzirom da su uvid vršila lica koja ni na koji način nisu učestvovali u njenom liječenju odnosno lica koja su zaposlena u područnim ambulantama, a koji nisu imali saglasnost i nisu bili obavezni po zakonu da to vrši. Tužena je ocijenila da nije sporno da su pristupi zdravstvenim kartonima osnovano izvršeni od strane ljekara porodične medicine koji su neposredno pružali usluge podnositeljici prigovora kao pacijentu, ali u skladu sa dokazima, ispisom pristupa elektronskom zdravstvenom kartonu, pristupala su i lica koja se ne mogu dovesti u vezi sa pružanjem zdravstvene ambulante porodične medicine. Konačnu odluku, Agencija je donijela jer je utvrdila propuste u izvršavanju zakonskih obaveza lica zaposlenih u ustanovi koja su i u direktnoj suprotnosti sa odredbama člana 29. i 30. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kao i u skladu s odredbama člana 4. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka u BiH.

Ovo upravno vijeće nalazi da je pobijano rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH doneseno pravilnom primjenom materijalnog propisa, nakon prethodno pravilnog utvrđenja odlučnih činjenica.

Cilj Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj:49/06, 76/11 i 89/11), je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Istovremeno, ovim Zakonom osnovana je i Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i utvrđena njena nadležnost prema kojoj Agencija, kada uoči da je neka obrada ličnih podataka nezakonita, zahtijeva od kontrolora da prekine takvu obradu, te nalaže druge mjere, a kontrolor je dužan bez odlaganja preduzeti naložene mjere i o tome u roku od 15 dana pisanim putem informisati Agenciju (član 41. stav 1. Zakona). U skladu sa odredbom člana 5. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka u BiH propisano je da kontrolor može obrađivati lične podatke uz saglasnost nosioca podataka. U članu 5. stav 2. istog Zakona, propisano je da saglasnost za obradu posebne kategorije ličnih podataka, mora biti data u pisanoj formi, mora je potpisati nosilac podataka, mora imati tačnu naznaku podataka u vezi s kojima se saglasnost daje, te mora sadržavati ime kontrolora, svrhu i vremenski period na koji se saglasnost daje. Odredbom člana 3. Zakona, precizirano je šta spada u posebnu kategoriju ličnih podataka, a to su svi lični podaci koji otkrivaju rasno porijeklo, državljanstvo, nacionalno ili etično porijeklo, političko mišljenje ili stranačku pripadnost, ili članstvo u sindikatima, religijsko, filozofsko ili drugo uvjerenje, zdravstveno stanje, genetski kod, seksualni život, krivične presude i biometrijski podaci. Konačno u smislu člana 11. stav 4. Zakona, kontrolor i, u okviru svoje nadležnosti, obrađivač podataka, dužni su napraviti plan sigurnosti podataka kojim se određuju tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih podataka.

Prema tome, na osnovu stanja spisa predmeta, a shodno prethodno citiranih propisa, ovaj Sud cijeni da nije osnovan prigovor tužitelja da je na

zakonit način, kao kontrolor obrade ličnih podataka vršio obradu ličnih podataka podnositeljice prigovora, u skladu sa zakonom. S tim u vezi nije osnovan ni prigovor da tužitelj to nije mogao spriječiti obzirom da postojeći program ima mogućnosti da svi imaju pristup ličnim podacima odnosno zdravstvenim elektronskim kartonima zaposlenika u ustanovi JZU Dom zdravlja Srbac. Ovo iz razloga jer tužitelj kao kontrolor podataka, ima obavezu da osigura mjere zaštite ličnih podataka planom sigurnosti ličnih podataka. Pravilno obrazlaže tuženi u osporenom rješenju u pogledu neopravdanosti pristupa zdravstvenom kartonu podnositeljice prigovora. Naime tužitelj nije dokazao opravdanost pristupa 45 puta zdravstvenom kartonu tužiteljice tj. obrade posebne kategorije ličnih podataka (*zdravstveno stanje podnositeljice koje je pohranjeno u informacioni sistem*) i opravdanja obrade te vrste ličnih podataka propisanih, da je bilo u skladu s članom 9. stav 1. i 2. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH. Takve pristupe ličnim podacima ne negira niti tužitelj, gdje u tužbi navodi da se radi o slučajno omašci, ali da su sva lica koja su imala pristup elektronskom zdravstvenom kartonu profesionalni medicinski radnici.

Nisu niti osnovani navodi tužitelja da nije mogao utjecati na pristup u informacionom sistemu obzirom da proizvođač programa zajedno sa Ministarstvom zdravlja Republike Srpske, jer je tužitelj kao kontrolor podataka po Zakonu bio dužan donijeti i sprovesti plan zaštite ličnih podataka. Osim toga, u skladu sa odredbom člana 29. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj: 106/09) pacijent ima pravo na povjerljivost ličnih podataka koje je saopštio nadležnom doktoru uključujući one koje se odnose na njegovo stanje zdravlja i potencijalne dijagnostičke i terapijske procedure. U skladu sa stavom 2. citirane zakonske odredbe, zabranjeno je da nadležni doktor bez pismenog pristanka pacijenta saopšti drugim licima lične podatke tog pacijenta osim kad je obavezan posebnim zakonom ili ako je pacijent pristao da se ti podaci saopšte njegovoj porodici (stav 3.). U odredbi člana 30. ovog Zakona, propisano je da pacijent ima pravo na zaštitu svoje privatnosti tokom dijagnostičkih ispitivanja, posjete specijalisti i općenito tokom liječenja. To što je u spornom informacionom elektronskom sistemu svima zaposlenim, pa i u područnim ambulantom, dozvoljeno da ulaze u zdravstvene kartone pacijenata, ne oslobađa tužitelja od odgovornosti da je u konkretnom slučaju trebao planom zaštite ličnih podataka obuhvatiti dio koji se odnosi na informacioni sistem. Također, Vijeće nalazi da je osporenim rješenjem pravilno utvrđeno činjenično stanje u pogledu izjava lica koja su neovlašteno vršila uvid u zdravstveni karton tužiteljice. Tužitelj i ne spori činjenično utvrđenje iz osporenog rješenja, da zdravstveni radnici koji su vršili uvid u zdravstveni karton, a nisu bili direktno zaduženi za pacijenta nisu mogli spriječeni od strane direktora, a niti je on znao da vrše uvid. To znači da je tužitelj kao kontrolor bio dužan regulisati korištenje ovog informacionog sistema odnosno ograničiti i poduzeti mjere u cilju sprečavanja povrede Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, a što nije učinio.

Konačno, nije sporno shodno Zakonu o zaštiti ličnih podataka BiH, da kontrolor može obrađivati podatke između ostalog i bez saglasnosti nosioca podataka kada vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom. U konkretnom slučaju, u smislu člana 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, podatke o zdravstvenom stanju pacijenta bez pismene saglasnosti pacijenta nisu obrađivana samo iz razloga regulisanja radnog prava, jer tako ne proizilazi iz

stanja spisa predmeta. Ovaj Vijeće nalazi da tužitelj nije dokazao opravdanost konstantnih i neosnovanih uvida u lične podatke podnositeljice prigovora, pa u konačnici smatra da je osporeno rješenje doneseno pravilnom primjenom propisa Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, nakon prethodno pravilno utvrđenog činjeničnog stanja .

Slijedom navedenog, Sud je primjenom člana 37. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), odlučio kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

